MIELIPIDE

Minusta on oikeus laittaa jouluksi perinteisiä jouluherkkuja, vaikka lehdissä ja televiissiossa koitetaan tuputtaa jos jonkinmoisia priosseja ja mussakoita. **NIMIMERKKI MAAJAANA KOMMENTOI VIIKON KYSYMYSTÄ**

LUKIJALTA

Koettelemusten vuosi 2012

Miesmuisti on suhteellinen käsite. Uskallan kuitenkin väittää, että kulunut vuosi on ollut poikkeuksellisten luonnonvoimien päänäyttämö, jollaista en itse muista aikaisemmin kokeneeni. Koettelemusten vuosi 2012 otti varaslähdön tapaninpäivän myrskyllä, jonka tuhoja täydensivät vielä Hannu-myrskyn tuulenkaadot.

Monessa kodissa uusi vuosi otettiin vastaan kiinteistöille aiheutettujen vahinkojen korjauksilla. Seuraavaksi raivattiin metsäteitä ja kerättiin tuulenkaatoja, kunnes puolimetrinen lumi peitti kaiken alleen. Samanaikaisesti sähköyhtiöt kävivät omaa taisteluaan aikaa ja sähköttömyyttä vastaan.

Onneksi luonto oli tässä kohdin armollinen eikä talven pakkaskausi alkanut heti tammikuun alusta. Esille maaseudulla nousivat naapuriapu ja yhteisöllisyys, joissa kylän väki yhdessä yritti minimoida myrskyn jälkivahinkoja.

Olemme kuulleet tarinoita aggregaateista, joita kuljetettiin talosta taloon ympäri vuorokauden, vuoroin kylmää, valoa tai lämpöä tehden.

Talvi meni ja kevät toi uutiset useiden kymmenien miljoonien myrskyvahingoista, jotka ovat myöhemmin tarkentuneet yli sataan miljoonaan euroon.

Pelkästään sähköyhtiöiden korvaussummat ja verkoston korjauskustannukset nousivat kymmeniin miljooniin euroihin. Tätä laskua me kuluttajat maksamme pitkään korkeissa vakuutus- ja sähkönsiirtomaksuissa.

Lisäksi sähköyhtiöiden taloutta koettelevat etäluettavien mittareiden asennukset sekä tulevia vahinkoja vähentävä ilmajohtojen muuttaminen maakaapeleiksi.

Maatalouden kevättöiden aloitus siirtyi pitkälle toukokuun puolelle. Maiden lämmettyä kylvökuntoon tulivat kevätsateet, jotka kuorettivat jo aiemmin kylvetyt lohkot. Kasvustot näyttivät kesäkuun lopussa paremmilta, kunnes heinäkuun alun rankkasateet jättivät tuhansia hehtaareita veden valtaan Satakunnassa ja Pohjanmaalla.

Heinäkuun alun sademäärät olivat Isojoella ja Karviassa lähes 200 millimetriä. Ikävin tilanne oli niillä viljelijöillä, jotka joutuivat kylvämään uudelleen kuorettuneet alueet ja joiden samat viljelylohkot jäivät heinäkuun tuhotulvien alle.

Myös turveurakoitsijoiden talous on kireällä. Tuotantotavoitteista jäätiin yli puolet. Se tulee välillisesti vaikuttamaan ensi talven lämmitysratkaisuihin sekä eläinpuolen kuiviketurpeen riittävyyteen.

Huonon turvevuoden ja kohonneiden polttoainekustannusten ikävimmät yhteisvaikutukset kohdistuvat usein nuoriin ja paljon investoineisiin monialaisiin maaseutuyrittäjiin.

Sadonkorjuukausi oli jatkuvaa kilpajuoksua sadepilvien välissä, kunnes taivaan vesiportit aukenivat jälleen ja vesimassat levittäytyivät lakeuksille jo kolmannen kerran. Lokakuun tulvat katkoivat kantatieyhteyksiä ja valtasivat evakuoituja taloja ja maatiloja.

Erityisesti eläintilat ovat tulevana talvena vaikeassa tilanteessa. Lannanlevitys ei onnistunut täysimääräisesti keväällä, puhumattakaan loppusyksyn oloista. Nitraattiasetus antaa tiukat raamit lannanlevitykselle, joita näinä lähes poikkeusoloaikoina ei pystytä noudattamaan.

Viljelijät odottivat valtiovallan selkeää vastaantuloa asetusten tulkinnoissa ja yleiskorvauksissa, mutta ministeriöiden vastaukset olivat tylyjä.

Nyt on saatava viesti perille niin maatalous- ja ympäristöministerille sekä hallitukselle, että maaseudun koettelemusten kiintiö on täyttynyt. Ei pidä ahdistaa viljelijöitä uusilla kustannusvaikutteisilla päätöksillä tai tulkinnoilla, sillä monilla tiloilla mietitään jatkamisen mahdollisuuksia.

Menetetty viljelijä vie mukanaan toisenkin työntekijän elintarviketeollisuuden ja logistiikan parista. Siihen meillä ei ole varaa pitkittyvän taantuman kynnyksellä.

Hannu Uusihonko
maaseutuyrittäjä
Satakunta

MARKKU VUORIKARI

KARI SALONEN

PEKKA FALI

Hannu Uusihonko muistelee koettelemusten vuotta: siihen sisältyi muun muassa myrskyjä, tulvia ja joustamatonta byrokratiaa.

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Yhteismetsään

Kaikki kaupunkimetsänomistajat laakerikengät jaloissa yhteismetsään. **Mooses**

Maidon hinta

Valio. Tuottajahinta alemmaksi, loppuosa tuottajalainaa, joka kuitataan isomman jälkitilin yhteydessä. Laillista ja kilpailuvirasto saa nuolla näppejään. **Ei nimimerkkiä**

Arla tuli Suomeen polkemaan maidon hintaa ja vaatii Valiolta sotakorvausta. Paljonko suomalaistuottajien pitää maksaa tanskalaisille lihan dumppaajille? **Mitä nyt?**

Valion hallitus ilmoitti luottavansa toimivaan johtoon. Omistajana en luota Valion hallitukseen. Erotkaa. Tulette omistajalle kalliiksi. **Etelän köyhä**

Uudet hokemat. Valio maksaa Euroopan kovimmat sakot. Valio maksaa valtiolle sakkoina kaiken minkä voi. **Porilaisten marssi**

Ingmanin maidon jalostus ja markkinointi omaa osaamattomuutta. Ei ole kykyä toimia osaavasti. Nyt polkevat Valion tuottajahintaa. Tyypillistä Arlan toimin. **Tuottaja**

Eri säännöt

Saksassa saa rakentaa 140 lehmän navetan, kun vaan ilmoittaa naapurille. Suomessa tarvitaan kaiken maailman lupia. EU:ssa pitäisi olla samat säännöt kaikille? **Virkavalta**

Takoista

Mielestäni taajamatalojen takkauunit ovat talon läpäisevinä kylmäsiltoina. Nykyisillä käyttöasteilla kuluttavat enemmän energiaa kuin tuottavat. **Kitku ja Katku**

”Luonnollista” poistumaa

Nimimerkille ”Suo ja kuokka”. Pellot poistuvat viljelystä, koska rahat loppuvat viljelijöiltä tällä menolla. **Ei nimimerkkiä**

Herätys viljelijät

Olisiko jo aika ottaa tuotteista kunnon hinta? Itse myyn tukkia vasta kun saan 100 euroa kuutiolta. **Metsänomistaja**

Pihkaa

On muitakin kuin pakurivarkaita. Metsässäni valutettiin taannoin paristakymmenestä tukkipuusta pihkaa. **Itänaapurin tyylillä**

Vaihtoehtoja Yaralle

MTK:n tulee aktiivisesti etsiä viljelijöille kanavia hankkia lannoitteita. Yara liian hallitseva ja hinnat sen mukaiset. **Muutos**

Mereen vaan

Helsinkiläisten rahat kipataan lumena mereen. Helsinki ja Suomenlahti pelastuu. Traktoriyrittäjät vääntävät 24/7. Hyvä. **Talven mahti**

Että pitääkin

Ei lopu turkistarhaus Suomesta, siinä äänestyksessä Anni S:llä on vaan yksi ääni. **Iikka**

VIERASKOLUMNI

2013 – Yhteen hiileen puhaltamisen vuosi!

Uusi vuosi 2013 on vielä puhdas, tahraton paperi. Uuteen vuoteen kohdistuu jo paljon odotuksia, suunnitelmia ja lupauksia. Moni meistä tekee henkilökohtaisia lupauksia uuteen vuoteen. Usein nämä eivät valitettavasti vain ole kovin pitkäkestoisia. Myös eduskunta on tehnyt lupauksia, jotka varmasti toteutuvat, hyväksyessään vuoden 2013 talousarvion.

Vuoden 2013 valtion talousarvio sisältää valtavan paljon hyvää tärkeisiin kohteisiin. 54 miljardin budjetissa on erityisiä panostuksia nuorten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ehkäisyyn, vanhuspalveluihin, lastensuojeluun ja veteraanien kuntoutukseen.

Budjettiin sisältyy kokoomuksen ansiosta myös merkittäviä työtä, kasvua ja kilpailukykyä lisääviä panostuksia. Myös lähi- ja luomuruuan tuotantoon kannustetaan, jotta tuotanto saataisiin kysyntää vastaavaksi. Eduskunta halusi kohdentaa lisärahaa myös tulvavahinkojen ja petoeläinten vahinkojen korvaamiseksi sekä poistokalastukseen. Lisärahaa saa myös arvokas 4H-toiminta.

Nämä ovat merkittäviä panostuksia tilanteessa, jossa samaan aikaan valtiontaloutta tasapainotetaan miljardin euron sopeutustoimin: säästöin ja veronkorotuksin. On välttämätöntä, että talous saadaan vahvalle ja kestävälle pohjalle.

Julkista taloutta onkin edelleen 2013 tasapainotettava, jotta velkaantuminen saadaan taittumaan. Myös rohkeita rakenteellisia uudistuksia on vietävä määrätietoisesti eteenpäin.

Suomi tarvitsee lisää työtä, työpaikkoja ja yrityksiä. Vuoden 2013 on oltava erityisesti kasvuun ja kilpailukykyyn panostamisen vuosi. Väheneviä julkisia varoja on perusteltua suunnata erityisesti kilpailukyvyn, innovaatioiden ja yrittäjyyden edistämiseen. Mitä paremmin onnistumme tässä, sitä vähemmän tarvitsemme hyvinvointiamme syöviä säästöjä ja kasvua syöviä veronkorotuksia.

Suomen on kaikin mahdollisin keinoin pidettävä kotipesä kunnossa – tämä on täysin omissa käsissämme. Tarvitaan laajat tulevaisuustalkoot. Näihin talkoisiin tarvitaan myös työmarkkinajärjestöt mukaan. Hyvä yhteistyö ja yhteen hiileen puhaltaminen vuonna 2013 tuovat valoa ja toivoa tulevaan meille kaikille.

LENITA TOIVAKKA
on kokoomuksen kansanedustaja.

lenita.toivakka@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Mitä löytyy ruokapöydästäsi jouluna?

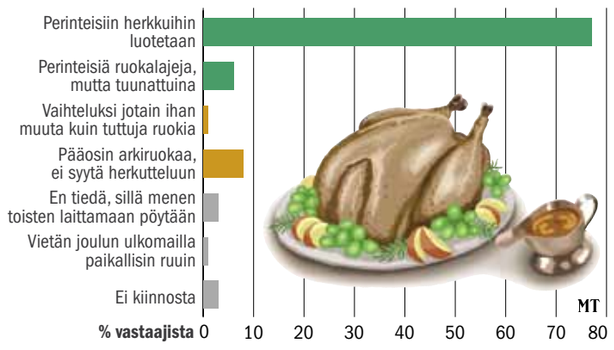

Perinteiset joulun herkut arvossaan

Perinteisiin jouluherkkuihin luotti tänäkin vuonna enemmän kuin kolme neljästä verkkolehden viikon kysymykseen vastanneesta.

Ääniä kysymys keräsi noin 640.

”Olemme koettaneet tehdä kompromissin vaimoni kanssa joulun viettoon liittyvistä perinteistä, joten joulun ruokakin on mukaelmaa kummankin lapsuuden jouluista. Lapset ovat saaneet lausua myös oman mielipiteensä. Lasten äänillä isän kalkkuna on saannut olla joulupöydässä tarjolla”, kertoi Viljatilallinen.

”Takuu varma herkku, mikä löytyy joulupöydästämme, on tönkkösuolatut muikut, lanttulaatikko ja keitetyt perunat! Erilaiset laatikkoruuat tekevät hyvin kauppansa, kinkkua jää, mutta kalkkunarulla loppuu kesken”, kuvasi tilannetta Entinen nautafarmari.

”Perinteisiä jouluruokia, laatikoita, kinkkua ja tietenkin paksua hernettä – tai sanotaanhan sitä hernemuhennokseksikin. Rosollin teen äitini ohjeella, johon tulee vai porkkanaa, punajuurta, pottua, sipulia ja silliä. Laatikot on pitänyt nykyaikaistaa, maidon tilalla käytän kaurajuomaa tai kermaa. Miehelle pitää olla ehdottomasti rusinasoppaa, kun muut pitävät luumukiisselistä”, listasi Vuosimalli 50.

Talon emännän mukaan makoisaan jouluun kuuluvat ”kaikki perinteiset laatikot, kinkku, rosolli, silli, lohet, kylmäsavu sekä lämminsavu, poikkeuksena lipeäkala, sen hajukin jo heikottaa. Aattoaamuna puuro sekametelisopalla ja kanelilla. Illalla lögiä ja pipareita sekä joulutorttuja.”

Erilainen Joulu kertoo, että pitkään kestänyt kiista vakuutusyhtiön kanssa talon kosteusvahingosta tekee monet joulun perinteet mahdottomiksi. Onneksi kuitenkin on kinkkua:

”Ruokaohjelmissa aina pähkäillään, jotta mitä tehdä kinkun tähteistä. En ole koskaan ymmärtänyt kyseistä ongelmaa, meillä kun kinkku aina loppuu kesken, vaikka olisi ollut yli 10-kiloinen. Ei siitä riitä mihinkään piirakoihin, pitsoihin tai muihin sellaisiin. On se helpotusta kokkaajalle, kun vaan lykkää loorat uuniin ja veistelee kunnon viipaleita kinkusta. Ja kaikki tykkäävät!”

Maajaana tunnistaa tilanteen: ”Meilläkään ei ole ongelmaa kinkuntähteistä, ellei ongelmaksi lasketa sitä, että tähteeksi ei kinkkua jää. Perheen teinipojilla kun on pohjattomat vatsat. Ilman sallattia (jota myös rosooliksi haukutaan) ja piimäjuustoa ei myöskään sovi jouluna olla. Joulupuurona meillä on uuniohrapuuro, joka hautuu yön yli yhdessä kinkun kanssa, ja sitä syödään aattoaamuna heti tuoreeltaan.”

Ilotulitteet ja eläimet

Uusi verkkolehden viikon kysymys koskettaa ilotulitteita ja eläimiä.

KAIJALEENA RUNSTEN
www.maaaseuduntulevaisuus.fi

Maatalous vaikeuksissa kaivosten vuoksi

Aluksi ihmettelin lakien tulkinnan ja toimeenpanon erilaisuutta ympäristöhallinnossa ja välinpitämättömyyttä pohjavesistämme sekä kaivosten työturvallisuudesta. Ihmettelin myös elintarviketuotannollemme aiheutettua riskiä.

Nyt en enää ihmettele mitään!

Geologinen maaperäkartta maapallon mineraalivarannoista keskittyy Australiaan, Itä-Kanadaan, Etelä-Afrikkaan ja Pohjois-Skandinaviaan. Ei kuulkaas viljelijäsisaret ja -veljet enää tarvitse ihmetellä maatalouden totaalisen alasajon politiikan syytä Suomessa.

Miettikääpä, miten paljon kaivoksia on mittailtu nurkillenne, kun samaan aikaan ajetaan viljelijätuloa alas hurjaan tahtiin, kuin tarkoituksella.

Kolmannen maailman kaivoskulttuuri on jo täällä raharikkaine lobbareineen. Aluekehityksen ja työpaikkojen nimissä alueita luovutetaan kaivosteollisuuden käyttöön. Ja me viljelijät olemme valmista resurssia sinne töihin.

Olemme pian tilojen alasajon seurauksena työvoimahallinnon pakottamina kaivosteollisuuden orjia. Onko maataloudella enää kansanedustajissa yhtään puolestapuhujaa vai ehtikö lobbari ensin?

Raili Eskelinen
maanviljelijä
Savo

Jalat tukevasti irti maasta

MT:n maanantain 17.12. numerossa oli kahden vihreän, toinen maaseutu- ja erävihreä ja toinen muuten vain vihreä, oivalluksen tuotos maidon alhaisen hinnan kohottamiseksi.

Muuten vain vihreä Tarja Cronberg, tietääkseni vielä kahden tohtoritutkinnon idealisti, ehdotti yhdessä Anne Blandin kanssa erinomaiseksi ratkaisuksi maidon myymistä suoraan kuluttajille.

Ilmeisesti kummankaan henkilön koulutukseen ei ole sisältynyt peruskurssiakaan taloustieteistä, niin ryteikköisessä aarniometsässä ehdotus oli.

Miten kukaan nykySuomessa voi kuvitella, että maidon suoramyynti olisi ratkaisu maidon tuottajahinnan nostamisessa?

Tilat ovat tehokkaita, yksiköt suuria ja vievät maidontuottajan kaiken käytettävissä olevan ajan.

Vai että siinä sivussa vielä maitomyymälän pitäjäksi, kunhan ensiksi on investoinut myymälätilat elintarvikelainsäädännön edellyttämälle tasolle.

Sitten vaan odottelemaan purkin parin maidonostajien jonoa kaukana taajamista olevalle maitotilalle.

Vihreät puolueena näyttää lopullisesti irrottaneen molemmat jalat arkitodellisuudesta, niin idealistisia viime päivien ehdotukset ovat olleet.

Menneellä viikolla Anni Sinnemäki oli television A-talk-ohjelmassa vaatimassa turkistarhauksen lopettamista Suomesta.

Hyvä kansantaloudellinen ja työllistävyyden vertailukohde on STX:n Turun telakka. Siinä missä vastaavan määrän työllistävää turkistarhausta vaaditaan eettisin perustein lopetettavaksi, Turun telakan puolesta on masinoitu kaikki lobbauksen raskassarjalaiset – vihreätkin ovat vissiin mukana.

Ellei etiikka paheksu sitä, että laivoihin tultaisiin asentamaan moottorit.

Suomi ehdottomasti tarvitsee molempia, oman alansa maailman huippuammattilaisia.

Matti Korhonen
Kuopio

Tarvitsemme kilpailukykyä ja tuottavaa työtä

Lenita Toivakka luetteli Suomen talouden uhkakuvat (MT 30.11.) Nehän ovat kaikkien tiedossa. Toivakka tarjoaa tuttua reseptiä hyvinvoinnin turvaamiseksi: työn tekemistä ja lisäksi työn tarjonnan lisäämistä.

Työttömyyslukujen valossa meillä työn tarjonta lähiaikoina jopa lisääntyy. Pulaa on työn kysynnästä eli palkan maksajista.

Työnteon lisäys ilman palkallisen työn kysynnän kasvua tarkoittaa vain palkattoman vapaaehtoistyön lisäystä. Toki sekin on hyvä.

Palkkatyön lisätarjonta varsinkin vientisektorilla edellyttää kunnon kansainvälistä kilpailukykyä. Se taas on viime kymmenen vuoden aikana rapautunut vaikkapa Saksaan ja Ruotsiin verrattuna.

Yksi sysäys sille oli ”Sari Saiaanhoitajasta” alkanut palkkojen nousu. Sen pitäisi aina alkaa vientisektorilta. Viime aikoina palkankorotusten viitoittajana on ollut myös julkinen sektori. Sekin saa omansa ja joskus liikaakin, mutta Parkinsonin, Baumolin, Wagnerin ja Roemerin ”lakien” mukaan.

Toivakka aivan oikein painottaa yritysten toimintamahdollisuuksia. Kilpailukyvyn palauttaminen vaatii joskus palkka- ja hintajoustoa myös alaspäin. Devalvaatiolla se ei enää onnistu, ja inflaation kautta se on nykyoloissa toivottoman hidas tie.

Toivakka ei rohjennut puhua palkka-alesta. Hän vain painotti työn tekemistä. Voisi vielä täsmentää, että tuottavan ja tarpeellisen työn tekemistä. Suomessa tehdään paljon myös turhaa työtä, ja siitä olisi päästävä.

Työn tarjonnan lisääminen eläkeikää pidentämällä johtaa vain tuottavuuden alenemiseen. Yhtään lisätyöpaikkaa se ei tuo. Mutta sen sijaan se pitää nuoria työttömänä ja näin vain lisää syrjäytymistä roikuttamalla vastahakoisia senioreita väkisin töissä.

Aitoja tuottavia työpaikkoja ja nimenomaan vientisektorille syntyy vain kunnollisella kilpailukyvyllä avoimessa taloudessa. Vientisektori on lyhyessä ajassa menettänyt 100 000 työpaikkaa. Ne on osin korvattu julkisilla työpaikoilla.

Vaihtotase on valahtanut pysyvästi pakkaselle. Valtakunta velkaantuu. Jotakin siis tarttis tehdä, muutakin kuin puhua kauniisti. Ja voitaisiin aloittaa kilpailukyvyn palauttamisesta.

Tapio Klen
Maatalous-metsätieteiden tohtori, psykologian tohtori

Linnunruoka ei saa sisältää hukkakauraa

Tässä lehdessä (MT 19.12.) esitettiin kysymys siitä, voiko hukkakauraa esiintyä linnun ruuaksi tarkoitetuissa siemenissä.

Rehut, mukaan lukien lintujen ruuaksi myytävät siemenet, kuuluvat Eviran tarkastusten piiriin. Ne saavat sisältää hukkakauraa. Sellaiset Suomeen tuodut auringonkukkaerät, joissa todetaan hukkakauraa, kielletään.

Lisäksi tuojilla tulisi olla tuotaessa todistus siitä, ettei erä sisällä hukkakauraa. Eriä valvotaan pistokoeluontoisesti. Näin tehdään, jos esimerkiksi erän mukana tulevat kaupalliset asiakirjat, kuten hukkakauratodistukset, eivät ole kunnossa.

Evira on ohjeistanut auringonkukan siementen tuojia ja ohje on Eviran internetsivuilla: *www.evira.fi/portal/fi/elaimet/rehut/valvonta/sisämarkkinakauppa_ja_maahantuonti/rehuerien_tutkiminen/*.

Kotimaisten maatilojen omassa viljassa on joskus hukkakauraa, jolloin rehuerä on jauhettava tai murskattava ennen kuin sitä käytetään rehuna omien eläinten ruokinnassa.

Sinikka Marmo
yksikönjohtaja
rehu- ja lannoitevalvontayksikkö
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Lukijalta-osasto

- Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
- Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
- Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
- Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*